

Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

УДК 336:330.341.1

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.19846902>

**Фінансові інновації в умовах глобальних трансформацій: еволюція,
сутність та ключові чинники розвитку**

Кеч Андрій Андрійович:

аспірант кафедри управління проектами

НУ «Львівська політехніка»

ORCID: 0009-0006-1636-7896

Прийнято: 11.04.2026 | Опубліковано: 28.04.2026

Анотація. У статті досліджено фінансові інновації в умовах глобальних трансформацій, що охоплюють процеси цифровізації, глобалізації та структурних змін у світовій фінансовій системі. Обґрунтовано зростання ролі фінансових інновацій як ключового інструменту підвищення ефективності функціонування фінансових ринків, удосконалення фінансових послуг та розширення доступу економічних агентів до фінансових ресурсів.

Узагальнено наукові підходи до трактування сутності фінансових інновацій, що дозволило розглядати їх як багатовимірне явище, яке включає впровадження нових і вдосконалених фінансових продуктів, інструментів, технологій, послуг та організаційних рішень. Визначено, що фінансові інновації виступають не лише елементом модернізації фінансової системи, але й важливим чинником її структурної трансформації.

Досліджено еволюцію фінансових інновацій, яка відображає перехід від традиційних банківських операцій до цифрових фінансових екосистем.

Показано, що сучасний етап розвитку характеризується активним впровадженням фінтех-рішень, технологій блокчейн, штучного інтелекту та автоматизованих систем управління фінансами, що суттєво змінює архітектуру фінансового сектору.

Проаналізовано ключові фінансові інновації останніх десятиліть, серед яких цифрові платіжні системи, онлайн-банкінг, інвестиційні платформи, криптовалютні активи та алгоритмічні фінансові технології. Встановлено, що їх впровадження сприяє зниженню трансакційних витрат, підвищенню швидкості фінансових операцій та розширенню фінансової інклюзії.

Визначено основні чинники розвитку фінансових інновацій, до яких віднесено технологічний прогрес, глобалізацію фінансових ринків, посилення конкуренції між фінансовими установами, зміну поведінки споживачів фінансових послуг, інституційно-правове регулювання та вплив кризових явищ. Показано, що взаємодія цих факторів формує сучасну динаміку розвитку фінансової системи.

Зроблено висновок, що фінансові інновації є системоутворюючим елементом сучасної економіки, який забезпечує перехід до цифрової, автоматизованої та інтегрованої моделі функціонування фінансових ринків.

Ключові слова: фінансові інновації, фінтех, цифрова трансформація, блокчейн, глобалізація, фінансові ринки, цифрові платежі, інвестиційні технології, штучний інтелект, фінансова система

**Financial innovations in conditions of global transformations: evolution,
essence, and key development factors**

Andrii Kech

PhD Student at the Department of Project Management

Lviv Polytechnic National University

ORCID: 0009-0006-1636-7896

Abstract. The article examines financial innovations in the context of global transformations encompassing digitalization processes, globalization, and structural changes in the global financial system. The growing role of financial innovations is substantiated as a key instrument for improving the efficiency of financial markets, enhancing financial services, and expanding access of economic agents to financial resources.

Scientific approaches to interpreting the essence of financial innovations are generalized, which allows them to be considered as a multidimensional phenomenon that includes the introduction of new and improved financial products, instruments, technologies, services, and organizational solutions. It is determined that financial innovations act not only as an element of modernization of the financial system but also as an important driver of its structural transformation.

The evolution of financial innovations is studied, reflecting the transition from traditional banking operations to digital financial ecosystems. It is shown that the current stage of development is characterized by the active implementation of fintech solutions, blockchain technologies, artificial intelligence, and automated financial management systems, which significantly transform the architecture of the financial sector.

The key financial innovations of recent decades are analyzed, including digital payment systems, online banking, investment platforms, cryptocurrency assets, and algorithmic financial technologies. It is established that their implementation contributes to the reduction of transaction costs, increased speed of financial operations, and expansion of financial inclusion.

The main factors influencing the development of financial innovations are identified, including technological progress, globalization of financial markets, increased competition among financial institutions, changes in consumer behavior regarding financial services, institutional and legal regulation, and the impact of crisis

phenomena. It is shown that the interaction of these factors shapes the current dynamics of financial system development.

It is concluded that financial innovations are a system-forming element of the modern economy, ensuring the transition to a digital, automated, and integrated model of financial market functioning.

Keywords: financial innovations, fintech, digital transformation, blockchain, globalization, financial markets, digital payments, investment technologies, artificial intelligence, financial system.

Постановка проблеми. У сучасних умовах розвитку світової економіки фінансовий сектор зазнає суттєвих трансформацій, зумовлених процесами глобалізації, цифровізації та посиленням інтеграції фінансових ринків. Одним із ключових проявів цих змін є активне поширення фінансових інновацій, які виступають важливим інструментом підвищення ефективності функціонування фінансової системи та адаптації її до нових викликів. Інноваційні фінансові продукти, технології та послуги сприяють розширенню доступу до фінансових ресурсів, оптимізації фінансових операцій та формуванню нових моделей взаємодії між учасниками ринку.

Водночас розвиток фінансових інновацій супроводжується не лише позитивними ефектами, а й появою нових ризиків, що потребують належного теоретичного осмислення та ефективного регуляторного забезпечення. Глобальні трансформаційні процеси, зокрема цифрова революція, зростання ролі фінтех-компаній та зміни у поведінці споживачів фінансових послуг, суттєво впливають на характер і динаміку інновацій у фінансовій сфері.

Для України дослідження фінансових інновацій набуває особливої актуальності в умовах трансформації національної економіки, інтеграції до європейського та світового фінансового простору, а також в умовах воєнних викликів і необхідності післявоєнного відновлення. Активний розвиток цифрових фінансових сервісів, впровадження безготівкових розрахунків,

зростання ролі фінтех-сектору та цифрових рішень у банківській сфері сприяють підвищенню стійкості фінансової системи та забезпеченню безперервності фінансових послуг навіть у кризових умовах. Водночас це потребує вдосконалення регуляторної політики та підвищення рівня фінансової безпеки.

У цьому контексті особливої актуальності набуває дослідження сутності фінансових інновацій, їх еволюційного розвитку та визначення ключових чинників, що обумовлюють їх поширення в умовах глобальних змін.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблематика фінансових інновацій в умовах глобальних трансформацій перебуває у центрі уваги як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Суттєвий внесок у розвиток теоретичних і прикладних аспектів фінансових інновацій зробили С.І. Благун, А.І. Гулей, Л.Б. Колінець, І.О. Крюкова, Н.М. Пантелєєва, В.Г. Поліщук, О.М. Сохацька, Н. Циганова та інші дослідники.

Водночас у працях зарубіжних учених, зокрема Д. Арнера, J. N. Barberis, R. P. Buckley, P. Gomber, K. Gai, G. Kou, I. Lee, B. Nicoletti та інших, фінансові інновації розглядаються крізь призму розвитку фінтеху, цифровізації та трансформації глобальної фінансової системи.

У науковій літературі фінансові інновації трактуються як важливий елемент модернізації фінансової системи, що виступає ключовим чинником її розвитку та адаптації до умов цифровізації, глобалізації й посилення конкуренції на фінансових ринках.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри значну увагу до зазначеної проблематики, залишаються недостатньо дослідженими окремі аспекти розвитку фінансових інновацій у контексті глобальних трансформацій. Зокрема, потребують подальшого опрацювання питання їх впливу на структурні зміни у фінансовій системі, особливості еволюції фінансових інновацій від традиційних до цифрових форм, а також чинники, що визначають їх динамічний розвиток у сучасних умовах. Це зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у напрямі поглиблення

теоретичних засад та удосконалення підходів до розуміння сутності фінансових інновацій у глобальному економічному середовищі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є узагальнення та розвиток наукових підходів до розуміння фінансових інновацій в умовах глобальних трансформацій, а також визначення їх сутності, еволюції та ключових чинників розвитку. Необхідність такого дослідження зумовлена зростаючою роллю фінансових інновацій у трансформації фінансових систем та підвищенні ефективності їх функціонування.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: систематизувати наукові підходи до трактування поняття «фінансові інновації» та сформулювати узагальнене визначення; дослідити еволюцію фінансових інновацій у контексті глобальних змін; здійснити їх класифікацію за основними сферами прояву; визначити ключові чинники розвитку та обґрунтувати їх вплив на трансформацію фінансових ринків.

Виклад основного матеріалу дослідження. З огляду на зростаючу роль фінансових інновацій у забезпеченні ефективного функціонування сучасної економіки та їх значення для розвитку фінансових систем як на глобальному, так і на національному рівнях, виникає необхідність ґрунтового теоретичного осмислення даного явища. Передусім це передбачає уточнення змісту та сутності категорії «фінансові інновації», що є базовим елементом подальшого дослідження.

У науковій літературі відсутній єдиний підхід до визначення поняття фінансових інновацій, що зумовлено багатогранністю цього явища та динамічністю його розвитку. Загалом фінансові інновації розглядаються як результат впровадження нових або вдосконалених фінансових інструментів, технологій, послуг чи організаційних форм, спрямованих на підвищення ефективності функціонування фінансового ринку та задоволення потреб його учасників.

З урахуванням зазначеного доцільно більш детально розглянути наукові підходи до трактування поняття «фінансові інновації» та сформулювати його узагальнене визначення (таблиця 1).

Таблиця 1

Наукові підходи до визначення сутності фінансових інновацій

Автор	Розкриття сутності поняття «фінансова інновація»
С. І. Благун [1]	фінансові інновації як будь-які модифікації наявних фінансових продуктів, зміни у діяльності фінансових посередників, а також перетворення на фінансових ринках, що охоплюють і взаємовідносини між учасниками фінансової системи
А.І. Гулей [2]	фінансові інновації як нові продукти, що впроваджуються в економічну систему та призводять до трансформації соціально-економічних взаємовідносин і змін у виробничо-господарській діяльності.
Н. Б. Колінець [3]	фінансові інновації розглядаються у двох аспектах: як нові рішення у сфері фінансових інструментів (створення принципово нових, комбінування або вдосконалення наявних, а також їх нове застосування) та як зміни, що стосуються складових фінансової системи, зокрема ринкових механізмів, інституційної структури та регуляторного середовища.
І.О. Крюкова [4]	фінансові інновації як інструмент, що активізує організаційно-управлінські можливості підприємств у процесі пошуку джерел фінансування поточної діяльності та формує основу для реалізації їх інноваційного потенціалу з метою досягнення стратегічних цілей розвитку
Н.М. Пантелєєва [5]	фінансові інновації це результат креативного підходу до розв'язання проблем у фінансовій сфері, що проявляється у створенні та поширенні нових фінансових продуктів, послуг, інструментів, технологій, процесів та організаційних моделей, орієнтованих на підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами і ризиками, а також на забезпечення стабільності та конкурентоспроможності в умовах невизначеного та динамічного економічного середовища з високим рівнем інформаційної асиметрії.
В.Г. Поліщук [6]	фінансові інновації є вагомим чинником економічного зростання, оскільки через упровадження нових фінансових продуктів вони сприяють оптимізації фінансових операцій, зниженню ризиків і втрат та підвищенню ефективності використання ресурсів бізнесу

О.М. Сохацька [7]	фінансові інновації як сучасні фінансові продукти та сервіси, що базуються на впровадженні інноваційних ідей, інтеграції існуючих технологій та якісному оновленні підходів, у результаті чого формуються нові управлінські технології
Н. Циганкова [8]	фінансові інновації як новостворені або вдосконалені фінансові технології, послуги, продукти та організаційні рішення, що виникають у результаті інноваційної діяльності та позитивно впливають на ефективність функціонування економічної системи

Узагальнюючи наведені трактування, фінансові інновації здебільшого розглядаються як нові або вдосконалені фінансові продукти, інструменти, технології, послуги та організаційні рішення, що впроваджуються у фінансову систему та спрямовані на підвищення ефективності її функціонування. У ряді підходів акцент робиться на трансформаційному впливі інновацій на фінансові ринки, інституційне середовище та економічні взаємовідносини загалом.

Також простежується розширене розуміння фінансових інновацій як чинника економічного розвитку, що сприяє оптимізації фінансових процесів, зниженню ризиків, підвищенню ефективності використання ресурсів та забезпеченню конкурентоспроможності суб'єктів господарювання в умовах динамічного економічного середовища.

Отже, фінансові інновації доцільно розглядати як комплексне економічне явище, що поєднує технологічні, організаційні та інституційні зміни у фінансовій сфері та виконує важливу роль у забезпеченні її розвитку.

Важливим для розуміння сучасного змісту фінансових інновацій є дослідження їх еволюційного розвитку в умовах глобальних трансформацій. Еволюція фінансових інновацій тісно пов'язана з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та трансформацією фінансових систем під впливом цифровізації. У наукових дослідженнях виділяють кілька етапів становлення фінтех-екосистеми: від інфраструктурних рішень (поява банкоматів та електронного банкінгу) до сучасного етапу цифрової трансформації, що базується на інтеграції штучного інтелекту, блокчейн-технологій та великих

даних [9]. Подальший розвиток фінансових інновацій характеризується переходом від централізованих фінансових посередників до децентралізованих платформ, зокрема у межах концепції фінтеху та децентралізованих фінансів (DeFi), що забезпечує нові моделі надання фінансових послуг. Сучасний етап еволюції фінансових інновацій визначається широким впровадженням технологій штучного інтелекту, машинного навчання та блокчейну, які трансформують фінансові послуги, підвищують рівень автоматизації, безпеки та ефективності прийняття рішень у фінансовій сфері [10]. Крім того, розвиток фінансових технологій сприяє появі нових інструментів, таких як мобільні платежі, цифрові платформи кредитування та криптовалютні системи, що змінюють традиційну структуру фінансових ринків і розширюють доступ до фінансових послуг [11, 12].

Таким чином, еволюція фінансових інновацій відображає перехід від класичних банківських механізмів до комплексних цифрових екосистем, що поєднують технологічні, організаційні та інституційні зміни у фінансовій сфері.

Розглянута еволюція фінансових інновацій свідчить про поступовий перехід від традиційних фінансових інструментів і банківських послуг до цифрових, автоматизованих та децентралізованих рішень. У процесі такого розвитку відбувалося не лише вдосконалення окремих фінансових продуктів, а й формування принципово нових підходів до організації фінансових ринків і надання фінансових послуг. Узагальнення сучасних трансформацій дозволяє виокремити ключові фінансові інновації, які найбільшою мірою відображають напрям і характер змін у фінансовій системі останніх десятиліть (таблиця 2).

Таблиця 2

Класифікація фінансових інновацій за сферами та їх характеристика

Сфера інновацій	Конкретні фінансові інновації	Коротка характеристика
Цифрові платежі	Apple Pay	Мобільна система безконтактних платежів
	Venmo	P2P-платежі між користувачами

Фінтех і цифровий банкінг	Revolut	Необанк із багатофункціональними фінансовими сервісами
	Chime	Повністю цифровий банк без традиційних відділень
Інвестиційні інструменти	ETF	Біржові фонди з низькими витратами та диверсифікацією
	Robo-advisors	Автоматизоване управління інвестиціями
Криптовалюти та блокчейн	Bitcoin	Перша децентралізована криптовалюта
	Ethereum	Платформа смарт-контрактів
Технології ринків капіталу	HFT	Алгоритмічна надшвидка торгівля
Регуляторні та інституційні зміни	Dodd–Frank Act	Регулювання фінансової системи після кризи 2008 року
	Basel III	Міжнародні стандарти банківського капіталу
Фінансові платформи та сервіси	Kickstarter	Краудфандингова платформа
	Stripe	Інфраструктура онлайн-платежів для бізнесу

Джерело: систематизовано автором на основі джерела [12]

Проведене узагальнення сучасних фінансових інновацій, представлених у таблиці 2 дозволяє зробити висновок про глибоку та багатовимірну трансформацію фінансової системи під впливом цифровізації, глобалізації та стрімкого розвитку інформаційних технологій. Аналіз наведених інновацій демонструє, що сучасні зміни охоплюють практично всі сегменти фінансового ринку - від платіжної інфраструктури до інвестиційних механізмів та регуляторних підходів. Найбільш динамічний розвиток спостерігається у сфері цифрових платіжних технологій, які суттєво змінили способи здійснення фінансових операцій, зробивши їх більш швидкими, зручними та доступними для широкого кола користувачів. Паралельно відбувається активне становлення фінтех-екосистем, які поєднують банківські послуги, інвестиційні інструменти та цифрові платформи в єдине інтегроване середовище.

Важливим напрямом розвитку є інновації у сфері інвестування, що забезпечили демократизацію доступу до фінансових ринків через появу біржових фондів, дробових акцій та автоматизованих інвестиційних сервісів. Це сприяло зниженню бар'єрів входу на ринки капіталу та підвищенню фінансової інклюзії населення. Окреме місце займають криптовалютні та блокчейн-технології, які сформували альтернативну децентралізовану фінансову систему, що функціонує без традиційних посередників і базується на нових принципах довіри та прозорості. Їх поява суттєво вплинула на структуру фінансових ринків та спричинила переосмислення ролі класичних фінансових інститутів [13]. Крім технологічних змін, важливого значення набули інституційні та регуляторні інновації, спрямовані на забезпечення стабільності фінансової системи та адаптацію її до нових ризиків, що виникають у процесі цифрової трансформації. Вони відіграють ключову роль у формуванні збалансованого розвитку фінансового середовища.

Розглянуті ключові фінансові інновації останніх десятиліть демонструють, що їх поява та поширення не є випадковими, а зумовлені сукупністю взаємопов'язаних факторів. Саме тому для повного розуміння трансформацій фінансової системи важливо перейти до аналізу детермінант, які формують умови виникнення, впровадження та розвитку фінансових інновацій у глобальному економічному середовищі.

Розвиток фінансових інновацій у сучасних умовах глобальних трансформацій визначається комплексною взаємодією технологічних, економічних, інституційних та соціальних чинників.

Першочерговим чинником виступає технологічний прогрес, зокрема розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, штучного інтелекту та блокчейн-рішень. Ці технології стали основою для формування фінтех-індустрії та цифрових фінансових сервісів. Як зазначають автори, фінтех суттєво змінює структуру фінансових ринків і знижує транзакційні витрати [14].

Другим важливим чинником є глобалізація фінансових ринків, яка сприяє швидкому поширенню фінансових інновацій між країнами та посиленню міжнародної конкуренції. Це змушує фінансові установи впроваджувати нові технології для підвищення ефективності та конкурентоспроможності [15].

Третім чинником є посилення конкуренції між традиційними банками та фінтех-компаніями, що стимулює цифрову трансформацію фінансових послуг. Банки змушені впроваджувати мобільні застосунки, онлайн-сервіси та автоматизовані системи обслуговування клієнтів.

Четвертим важливим чинником є зміна поведінки споживачів фінансових послуг. За даними OECD, рівень цифрової та фінансової грамотності безпосередньо впливає на швидкість прийняття фінансових інновацій [16].

Окрему роль відіграють інституційні та регуляторні чинники. Банк міжнародних розрахунків (BIS) підкреслює, що ефективне регулювання є необхідною умовою розвитку фінансових інновацій та одночасно забезпечення фінансової стабільності [17].

Важливим чинником також є фінансова інклюзія, тобто розширення доступу населення до фінансових послуг через цифрові платформи. За даними Світового банку, цифрові фінансові сервіси суттєво підвищують доступність фінансів для населення [18].

Крім того, значний вплив мають кризові явища, зокрема глобальна фінансова криза та пандемія COVID-19, які прискорили перехід до дистанційних фінансових сервісів і безготівкових розрахунків.

Таким чином, аналіз ключових чинників розвитку фінансових інновацій свідчить, що їх формування відбувається під впливом не окремих, а системних змін у глобальній економіці. Технологічні прориви створюють інструментальну базу для появи нових фінансових рішень, тоді як глобалізаційні процеси забезпечують їх швидке поширення на міжнародному рівні. Водночас конкуренція між учасниками фінансового ринку стимулює постійне вдосконалення продуктів і сервісів, а поведінкові зміни споживачів формують

новий попит на швидкі, цифрові та доступні фінансові послуги. Регуляторне середовище та рівень фінансової інклюзії виступають балансуючими елементами, які визначають межі та умови впровадження інновацій. У сукупності ці чинники не лише пояснюють динаміку розвитку фінансових інновацій, але й відображають їх роль як ключового елементу трансформації сучасної фінансової системи.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що фінансові інновації в умовах глобальних трансформацій є одним із ключових факторів розвитку сучасної фінансової системи. Їх поява та поширення зумовлені комплексними змінами у світовій економіці, зокрема цифровізацією, глобалізацією та посиленням конкуренції на фінансових ринках. Узагальнення наукових підходів до трактування сутності фінансових інновацій дозволило визначити їх як багатокomпонентне явище, що охоплює нові та вдосконалені фінансові продукти, технології, послуги та організаційні рішення, спрямовані на підвищення ефективності функціонування фінансової системи.

Дослідження еволюції фінансових інновацій показало, що їх розвиток відбувався поетапно - від базових електронних банківських сервісів до сучасних цифрових екосистем, які включають фінтех-рішення, блокчейн-технології, штучний інтелект та децентралізовані фінансові моделі. Така трансформація свідчить про поступовий перехід від традиційної банківської моделі до цифрової та платформної організації фінансових послуг.

Встановлено, що розвиток фінансових інновацій визначається сукупністю взаємопов'язаних чинників. Провідну роль відіграють технологічний прогрес і цифровізація економіки, які створюють інфраструктурну основу для появи нових фінансових рішень. Важливими також є глобалізаційні процеси, що забезпечують швидке поширення інновацій, та посилення конкуренції між учасниками фінансового ринку, яке стимулює постійне вдосконалення фінансових продуктів і сервісів.

Фінансові інновації виступають ключовим драйвером трансформації сучасної фінансової системи, забезпечуючи її адаптацію до умов глобальних змін. Вони сприяють підвищенню ефективності фінансових процесів, прискоренню обігу капіталу та розширенню можливостей взаємодії між учасниками ринку. У сукупності їх вплив проявляється у формуванні більш гнучкої, технологічно орієнтованої та інтегрованої фінансової системи, здатної швидко реагувати на нові економічні виклики.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з поглибленим аналізом впливу новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, блокчейн-технологій на трансформацію та стійкість фінансових систем. Важливим напрямом є також вивчення механізмів регулювання фінансових інновацій з метою забезпечення балансу між їх стимулюванням і мінімізацією ризиків у глобальному середовищі. Крім того, актуальним залишається дослідження впливу фінансових інновацій на фінансову інклюзію, цифровізацію економіки та трансформацію діяльності фінансових установ, з урахуванням особливостей їх впровадження у національних економіках, зокрема в Україні.

Список використаних джерел

1. Благун С.І. Фінансові інновації як елемент фінансової системи. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021 № 6. Том 2. С. 152–157.
2. Гулей А.І. Фінансові інновації як чинники конкурентоспроможності країни. *Наукові праці МАУП*. 2013. № 1. С. 130-137.
3. Колінець Л.Б. Фінансові інновації як чинник трансформації світового фінансового порядку. *Економіка і суспільство*. 2018. №15. С. 28-32.
4. Крюкова І.О. Напрями здійснення фінансових інновацій на підприємствах. *Економіка: реалії часу*. 2013. № 2 (7). С. 144-149.
5. Пантелєєва Н.М. Ринок фінансових інновацій: основи формування та розвитку. *Вісник університету банківської справи Національного банку України*. 2011. № 2(11). С. 82-86.

6. Поліщук В.Г. Теоретико-прикладне розуміння забезпечення якості фінансових інновацій в контексті сталого розвитку в час військових викликів. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 2. С. 65–72.
7. Сохацька О.М. Фінансовий інжиніринг: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 660 с.
8. Циганова Н. Фінансові інновації та їх роль у розвитку інноваційного підприємництва? 2010. URL: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/25360/N_Tsyganova.pdf?sequence=1&isAllowed=y
9. Arner, D. W., Janos Nathan Barberis, & Ross P. Buckley (2016). The evolution of FinTech: a new post-crisis paradigm. *Georgetown Journal of International Law*, 47, 1271–1319. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2676553
10. Gai K., Qiu M., Sun X. Insights into financial technology FinTech a bibliometric and visual study. *Financial Innovation*. 2021. Vol. 7. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40854-021-00285-7> URL: <https://link.springer.com/article/10.1186/s40854-021-00285-7>
11. Kou G., Lu Y. FinTech a literature review of emerging financial technologies and applications. *Financial Innovation*. 2025. Vol. 11(1). DOI: <https://doi.org/10.1186/s40854-024-00668-6> URL: <https://link.springer.com/article/10.1186/s40854-024-00668-6>
12. 25 Groundbreaking Financial Advances From the Past 25 Years. 2025. URL: <https://www.investopedia.com/important-financial-innovations-8700210>
13. Lee I., Shin Y. J. Fintech Ecosystem business models investment decisions and challenges. *Business Horizons*. 2018. Vol. 61(1). P. 35–46. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.09.003> URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0007681317301246>

14. Abdo K. та ін. Hotspots and trends of financial technology research a bibliometric analysis. *Economics and Organization of Knowledge*. 2025. DOI: <https://doi.org/10.2478/eoik-2025-0033> URL: <https://reference-global.com/article/10.2478/eoik-2025-0033>
15. Gomber P., Koch J. A., Siering M. Digital finance and FinTech current research and future research directions. *Journal of Business Economics*. 2017. Vol. 87. P. 537–580. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11573-017-0852-x> URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11573-017-0852-x>
16. Kim J., So S. Financial inclusion and fintech a state-of-the-art systematic literature review. *Financial Innovation*. 2024. DOI: <https://doi.org/10.1186/s40854-024-00741-0> URL: <https://link.springer.com/article/10.1186/s40854-024-00741-0>
17. Jafri J. A., Amin S. I. M., Rahman A. A. Financial technology Fintech research trend a bibliometric analysis. *Discover Sustainability*. 2025. Vol. 6(513). DOI: <https://doi.org/10.1007/s43621-025-01225-6> URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s43621-025-01225-6>
18. Nicoletti B. The Future of FinTech Integrating Finance and Technology in Financial Services. *Springer*. 2017. DOI: <https://doi.org/10.1007/978-3-319-51415-4> URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-51415-4>